Č. 10.793.

Samospráva obecní: * Rozhodnutí o tom, má-li býti sepsán protokol o dražbě, konané podle licitačního řádu z 15. července 1786 č. 565 sb. zák. soud. a podle dvor. dekretu z 14. září 1815 č. 101 sb. zák. pol. ve smyslu § 8 cit. zák., závisí na předmětu dražby a nikoliv na její důležitosti.

(Nález ze dne 20. října 1933 č. 17.363.)

Věc: Karel R. v P. proti zemskému úřadu v Praze o povinnost k sepsání protokolů o dobrovolné dražbě a zpoplatnění jich.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušují pro nezákonnost.

Důvody: Podáním ze 3. února 1930 žádal st-l magistrát hlav. města Prahy o povolení vydražení předmětů z býv. šlechtického a jiného majetku ve svých místnostech a podáním z 16. května 1930 o povolení vydražení předmětů ze zámku B. a jiného majetku v těchže místnostech.

Výměry ze 4. února 1930 a z 19. května 1930 povolil magistrát veřejné dobrovolné dražby, o něž bylo uvedenými podáními žádáno, určil jejich předmět jednak jako umělecké a starožitné předměty z býv. šlechtického majetku, jednak jako umělecké a starožitné předměty ze zámku B. a jiný soukromý majetek a uvedl ve výměrech těch mimo jiné: »Protokol (scil. o předmětných dražbách) kolkovati jest podle III. stupnice kolkové, vedle kolku 5 Kč na protokol«.

V rekursech namítal st-l v podstatě, že z výměrů shora uvedených jest patrno, že úřad I. stolice stanovil, aby o předmětných dražbách byly sepsány protokoly, maje zřejmě za to, že takové protokoly jsou obligatorní, jednak, že nařídil st-li, aby z těchto protokolů zapravil poplatky ve výměrech uvedené. Názor úřadu, že jest sepsání protokolů o dobrovolných dražbách obligatorní, nemá opory v dražebním řádu z r. 1786 a k ukládání poplatků z nich není příslušný magistrát, nýbrž úřady správy finanční. Nad to vytýkaly rekursy, že v odpor vzaté výměry nebyly opatřeny poučením o opravných prostředcích.

Nař. rozhodnutími z 15. a 18. listopadu 1930 byly tyto rekursy zamítnuty v podstatě s odůvodněním, že ustanovení § 8 dražeb. řádu z 15. července 1786 nevypočítává předměty dražby, kdy nutno sepsati protokol taxativně, jak plyne ze slůvka atd. Předpokládá tedy norma ta, že protokol musí se sepsati v případech důležitých. Jest tudíž ponecháno volnému uvážení povolujícího úřadu, aby i v případech jiných, jestliže toho uzná potřebu, dal o dražbě sepsati protokol. V daných případech běželo o dražby rozsáhlé, trvající 3 dny a tudíž potřeba ta jistě byla. Třeba také uvésti, že dražební protokol jest pomůckou pro vyměření 1% předepsaného z nejvyššího podání ve prospěch chudinského fondu. Byly-li protokoly sepsány, podléhaly předepsaným poplatkům. V rozhodnutí z 18. listopadu 1930 jest pak uvedeno, že vybírati tento zákonem předepsaný poplatek jest zajisté povinností úřadu protokol sepisujícího, v rozhodnutí z 15. listopadu 1930, že obec jako veřejný úřad jest povinna dbáti na dodržení poplatkových předpisů a jich nedodržení ozná-

miti kompetentním úřadům, jak se v daných případech také stalo. K námitce, že v odpor vzaté výměry nebyly opatřeny právním poučením, podotkl žal. úřad v obou rozhodnutích, že povolení veřejných dobrovolných dražeb věcí movitých náleží do samostatné působnosti obce (§ 28 č. 12 ob. zř. čes.) a obec vyřizující žádosti tohoto druhu není povinna dávati stranám poučení o opravných prostředcích. Vl. nař. 8/28 o řízení správním zde neplatí.

O stížnostech, podaných do těchto rozhodnutí, nss uvážil: — —

Jest předem řešiti otázku, zdali byl magistrát hl. města Prahy oprávněn, jak žal. úřad výslovně uvedl, stanoviti, aby o předmětných dražbách byl sepsán protokol a tím, jak stížnosti samy doznávají, přivoditi zásadní st-lovu poplatnost. V té příčině přichází v úvahy licitační řád vydaný dvorním dekretem z 15. července 1786 sb. zák. soud. č. 565 pro Dolní Rakousy a publikovaný dvor. dekretem z 14. září 1815 č. 101 sb. zák. pol. pro všechny země.

Podle § 6 této normy musí při každé dražbě — mimo dražby soudní (§ 2) — býti přítomen vrchnostenský komisař, vyjímaje případy, že policejní úřad zvláště dovolí opak. Podle § 8 draží-li se nemovité statky, práva, výsady, důchodky, podniky, dodávky atd., ať za účelem prodeje nebo propachtování, má tento komisař řádný a přesný dražební protokol buď sám vésti, nebo dáti vésti pod svým dozorem a protokol ten jest se všemi přílohami připojiti ke zprávě o dražbě. Podle § 9 musí do tohoto protokolu býti zapsány dražené předměty, osoby, jež se hlásí jako kupci nebo pachtýři a podmínky, za nichž se má prodej nebo propachtování státi. Též jest v tomto protokolu podle § 10 poznamenati postupně stoupající podání zvláště však podání nejvyšší a má býti protokol od vydražitelů vlastnoručně podepsán. Následující předpisy upravují postup dražby a § 14 stanoví v té příčině toto: »Při vyvolání musí býti dražený předmět ukázán, pojmenován a uvedena jeho cena«. »U věcí větší ceny, jako: šperků, klenotů a jiných cenností, jest ponechati kupujícím několik minut k rozvážení.« »Nenalezne-li se zájemce, jest vyvolaný předmět — aby se dražba neprotahovala — prozatím odložiti a pokračovati s vyvoláváním jiných předmětů.« Podle § 15 jest se stejným způsobem zachovati při vyvolávání nemovitých nebo takových věcí, »o nichž jest zmínka v § 8 a poněvadž nemohou býti ukázány, mají býti alespoň určitě pojmenovány.«

V daném případě zaostřuje se spor na výklad § 8. Žal. úřad zastává v jádru stanovisko, že z doslovu této normy »Draží-li se nemovité statky, práva, výsady, důchodky, podniky, dodávky atd.« plyne, že výpočet ten není taxativní a že je jím vyjádřeno, že sepsání protokolu jest obligatorní při všech dražbách rázu závažného. Posouditi tuto závažnost jest věcí úvahy úřadu dražbu povolujícího a neodporuje skutkovému stavu daných případů, jestliže magistrát se zřetelem na rozsáhlost dražeb takovou závažnost uznal a v důsledku toho nařídil i sepsání protokolu.

Stížnosti tvrdí předem, že výpočet v § 8 cit. normy je taxativní, popírajíce, že v § 8 je uvedeno i »a t. d.«, na něž poukázal žal. úřad. V té příčině nemají stížnosti pravdu, ježto dikce »a t. d.« v cit. normě jest obsažena a již z toho je patrno, že výpočet tu obsažený není sku-

tečně taxativní. V dalším svém obsahu vytýkají však stížnosti, že ani výklad, jejž žal. úřad dává § 8, že totiž pro otázku, má-li býti protokol sepsán, je rozhodující důležitost dražby, není správný.

Zkoumaje obsah tohoto předpisu, dospěl nss k závěru, že již jeho dikce »Draží-li se nemovité statky, práva, výsady, důchodky, podniky, dodávky atd.«, svědčí tomu, že zákon klade váhu na předmět dražby, a nikoliv na skutečnost, zda jde o dražbu větší či menší důležitosti. Otázku, má-li býti protokol sepsán neponechává tedy cit. norma posouditi úvaze úřadu s hledisek jiných, než právě jen podle předmětu dražby, tedy ani ne podle doby jejího trvání a rozsahu, jak má za to žal. úřad. V tomto svém názoru jest nss podporován doslovem § 15, jak byl shora podán, jenž zřejmě vykládá cit. § 8 v ten smysl, že jsou jím míněny předměty, které nemohou býti při dražbě ukázány, t. j. předměty, jež pro svoji povahu nemohou býti při dražbě koupěchtivým předvedeny. Proto také nařizuje zákon, že předměty ty mají býti při dražbě přesně označeny a proto ukládá zřejmě — aby dodatečně nevznikly pochybnosti a spory — pojetí jich do zvláštního protokolu o dražbě.

Proti tomu pokud jde o předměty jiné než takové, jež při dražbě nemohou býti koupěchtivým ukázány, spokojuje se zákon se seznamem, který jest zhotoviti podle § 5 o dražbách nářadí, knih, vína, sudů a pod., v němž jest tyto předměty označiti čísly, podle nichž se dražba koná a v němž zřejmě pro tento účel musí býti vedle oddělení pro ceny odhadní, také ještě oddělení pro ceny, za které byly prodány, případně se zprávou vrchnostenského komisaře (§ 8).

Na podkladě těchto úvah dospěl nss k názoru, že rozhodnutí, má-li býti o dražbě sepsán protokol podle § 8 licitačního řádu z r. 1786, nezávisí na volné úvaze úřadu o tom, zda jde o dražbu větší či menší důležitosti, nýbrž od jejího předmětu. V daném případě vycházel však žal. úřad z názoru odchylného a příčí se proto nař. rozhodnutí zákonu. Důsledek ten nemůže vyvrátiti ani seslabiti poukaz nař. rozhodnutí k tomu, že dražební protokol jest nutnou pomůckou pro vyměření chudinského procenta, ježto k tomu účelu dostačí po názoru soudu plně jednak již zmíněná zpráva vrchnostenského komisaře podle § 8 cit. licitačního řádu, jednak i seznam vydražených předmětů podle § 5. Ostatně by názor úřadu tu vyslovený vedl k tomu, že jest o každé dražbě sepsati vždy protokol podle cit. § 8, což nař. rozhodnutí ani sama netvrdí.

Již z těchto důvodů bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss a nebylo proto třeba ještě zkoumati, zda mohl úřad povolující předmětné dražby, právem vysloviti, že z protokolů o nich sepsaných jest zapraviti poplatky pevné a stupnicové.

Č. 10.794.

Pošta: Jest odesílatel poštovního balíčku povinen nahraditi poplatky za vrácení balíčku od cizozemského poštovního úřadu určení k tuzemskému úřadu podání, nemohl-li balíček býti adresátu doručen?

(Nález ze dne 20. října 1933 č. 17.438.)